

13-18 YAŞ SENDROMU

Tespitlerine çok değer verdiğim müdür yardımcım, mesleki bir sohbet sırasında olaylara çok fazla öğrenci gözüyle baktığımı, bunun beni zamanla hataya sürükleyebileceğini söylemişti.

Bir an için durdum ve hızlı bir kısa durum değerlendirmesi yaparak, "haklı olabilir mi acaba" diye düşündüm. Sonra kendisine "Sorunu yaşayanlar gençler olduğu için gerçekçi bir sorun tanımı yapabilmek adına, yaşayanın gözünden sorunları görebilmek önemli. Biz ister onaylayalım ister basit bulalım, algılama kişinin hassasiyetlerine bağlı olarak gerçekleşiyor. Çözüm odaklı yaklaşabilmek ve empati kurabilmek adına bu önemli bir paradigma. **Onların gözünden sorunlara vakıf olmak, onları anlamak; onları onaylamak değildir. Bu sadece çok doğru bir başlangıç ve güven telkinidir**" şeklinde konuya dair düşüncelerimi kendisine ifade ettim.

Yoğun olarak okullarda, evlerde "pazartesi sendromu" benzeri "ergenlik sendromları" yaşanıyor. Yeni bir şey de değil bu. Sadece her şeyde olduğu gibi farklı bir formda karşımızda. Sohbetlerimizin belirleyicileri de bunlar genellikle. Biliyoruz ki biyolojik gelişim üç beş yılda tamamlansa da kişilik oturması epey zaman alıyor, hatta otuzlu yaşları buluyor. Bu süreçte en fazla yıpratıcı olan genellikle 13-18 yaş arası oluyor. Tabi her kişide aynı yaşları vermek mümkün değil. Fakat benim gözlemlerim 8.inci sınıftan başlayıp lise son düzeyinde en şiddetli ve travmatik süreçlerin yaşandığına dair.

Yatılı bölge okulu da dâhil hem ilkokul hem de lise gençleri ile çeşitli süreçler yaşadım. Onları, onların gözünden tanımaya ve anlamaya çalışmış bir psikolojik danışman olarak, "aile iletişimi ve otorite algılamasında" çok şeyin inanılmaz bir hızda değiştiğine şahit oluyorum. Önceden sadece bir bakışla bile babaya- anneye gösterilen teslimiyet vardı. Artık karşılıklı hakaretlere ve fiziksel saldırılara varacak kadar boyut değiştirdi. Sadece ailede yaşamakla da kalmadı, okullarda, öğrenci öğretmen ilişkilerine de yansdı bu. Çok kısa bir etek boyu ile annesi ve babasıyla alışveriş mağazalarında rahatça dolaşan öğrenci, okulun bu konudaki yasaklarını kavramakta zorlanıyor. Çünkü kendilerinden daha önceki jenerasyonun yasaklar hususunda okul ve ailelerin yakaladıkları tutarlılığa sahip değiller. Hepsinden önemlisi ergenlik döneminde sorunlarını daha çok içinde yaşayan, anlaşılma beklentisinde olmayan, ergenlik sendromundan habersiz bir gençlik de yok artık günümüzde. Şimdi pek çok uzmanı arkasına almış, kıyas yapabilen, ahlaki yapıyı sorgulayabilen ve tecrübe hariç birçok konuda bizlerden çok daha önde bir gençlikle karşı karşıyayız. Bu da kaçınılmaz olarak daha fazla sorun ve daha fazla çatışmayı getiriyor.

Tespiti yaptık, peki çözüm nedir? Aslında çözüm yok. Sadece daha az hayal kırıklığı, daha az gözyaşı ve stres için bazı şeyleri kabullenmek lazım. En önemlisi de vereceğimiz mücadele çocukları değiştirmek için değil onlardan duygusal anlamda kopmamak için olmalıdır. Belki de "en kötüsünü yaşatacak" davranışlardan uzak tutacak olan motivasyonumuz bu olacak.

Köksal TERZİOĞLU